

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bemiddeling, nazorg en inzage bij binnenlandse adoptie en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de voorbereiding bij adoptie

Definitieve goedkeuring

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit;
- het advies 65.950/1 van de Raad van State van 16 mei 2019.

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering en context van de nota

Het voorliggende ontwerpbesluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 5 april 2019 (VR 2019 0504 DOC.0525/1 en DOC.0525/2).

I. Wijziging decretale adoptieregelgeving

Sinds de inwerkingtreding van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, is het aantal interlandelijke adopties aanzienlijk gedaald. Hiervoor zijn verschillende verklaringen. Sommige herkomstlanden hervormen hun regelgeving en beleid omtrent de nationale jeugdbeschermingsmaatregelen waarbij steeds meer de focus wordt gelegd op binnenlandse oplossingen voor kinderen in nood. De kinderen die nog in aanmerking komen voor interlandelijke adoptie - vanuit respect voor het subsidiariteitsbeginsel - en dus geen opvangmogelijkheden hebben in het eigen land, zijn vaak kinderen die al wat ouder zijn of nood hebben aan specifieke zorg.

De wijziging in het kindprofiel vergt bijzondere expertise en aanpak van de diensten in de voorbereiding en begeleiding van de kandidaat-adoptanten, alsook in de nazorg. Het huidige aanbod volstaan niet om aan deze behoefte te voldoen. De bijstand aan het adoptiegezin dient absolute prioriteit te krijgen om ervoor te zorgen dat de integratie en binding van het adoptiekind met zijn adoptieouder(s) vlot kan verlopen.

De uitgesproken daling van het aantal interlandelijke adoptie leidt niet alleen in Vlaanderen, maar ook globaal, tot een sterke(re) competitie tussen de adoptiediensten die veelal geheel of

gedeeltelijk financieel afhankelijk zijn van het aantal adopties dat zij kunnen realiseren. Het feit dat de financiële gezondheid van een adoptiedienst gedeeltelijk afhangt van het aantal adopties die kunnen gerealiseerd worden, roept ethische vragen op. Enerzijds willen de diensten de grote vraag van kandidaat-adoptanten beantwoorden en anderzijds dient iedere adoptieprocedure steeds te gebeuren in conformiteit met zowel de internationale als nationale wetten en in het hoogste belang van het kind. Evoluties en hervormingen in de herkomstlanden leiden evenwel tot de onzekerheid dat de geïnvesteerde middelen in een adoptiesamenwerking zullen kunnen standhouden.

Voormelde zaken, die *au fond* hebben geleid tot sluiting of schorsing van een aantal grote adoptiekanalen, leiden tot grote onzekerheden en emotionaliteit aan de zijde van zowel de kandidaat-adoptant als van het adoptiekind. De wijzigingen nopen tot een nieuwe aanpak waarbij eventueel verworven wachttijd in de procedure, procedurele vereenvoudiging met behoud van garanties, grondige voorbereiding en psychosociale bijstand en nazorg centraal staan.

Vanuit parlementair initiatief is ingegrepen middels het decreet van 16 maart 2018 houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

De Vlaamse volksvertegenwoordigers hebben daarnaast de Vlaamse Regering bij Resolutie verzocht om ook bij besluit in te grijpen en de samenwerking tussen de adoptiediensten te stimuleren. Deze resolutie werd aangenomen bij plenaire vergadering in het Vlaams Parlement op 7 maart 2018.

Dit wijzigingsbesluit tracht een harmonieus en aanvullend antwoord te bieden op de voltrokken evoluties en wenst uitvoering te geven aan de beleidsvoorstellen die werden geformuleerd bij Resolutie. Er wordt voorzien in een duidelijke procedure om de kandidaat-adoptant bij sluiting of schorsing van een adoptiekanaal toe te laten vlot te heroriënteren met behoud van de eigen wachtanciënniteit zonder in te grijpen op de anciënniteit van andere kandidaat-adoptanten. De adoptiediensten krijgen verder de uitdrukkelijk wettelijke verplichting om een sterk begeleidings- en nazorgprogramma uit te bouwen. Het expertise en vormingscentrum, Steunpunt Adoptie, wordt de taak opgedragen om een expertisenetwerk uit te bouwen zodat de in Vlaanderen aanwezige kennis en expertise op het vlak van hulpverlening voor alle betrokkenen bij de adoptieprocedure in kaart wordt gebracht en doorverwijzing efficiënt kan.

Verder regelt dit besluit nog de programmering van de adoptiediensten, bevoegdheid die de Vlaamse Regering is toegekend bij artikel 16, §5 van het Decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen. Met ingang vanaf 1 januari 2023 zal er nog slechts één adoptiedienst voor interlandelijke adoptie worden erkend. De fusie heeft tot doel de in Vlaanderen beschikbare financiële middelen, kennis en expertise te bundelen wat quasi onontbeerlijk is om in de voormelde gewijzigde context kwaliteitsvol te blijven werken. De beleidskeuze biedt een duidelijk antwoord op één van de voorstellen die werden geformuleerd in het voorstel van resolutie, aangenomen bij plenaire vergadering in het Vlaams Parlement op 7 maart 2018.

II. Wijziging federale adoptieregelgeving

Ook op federaal niveau heeft zich een wetswijziging voltrokken. De wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijk recht en burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie heeft onder andere een aantal bepalingen omtrent adoptie gewijzigd. Meer specifiek strekt de wet ertoe de procedures voor binnenlandse en interlandelijke adoptie te harmoniseren op het stuk van de evaluatie van de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten. Zo wordt de procedure houdende vaststelling van de geschiktheid tot adopteren, waarin het Gerechtelijk Wetboek thans voorziet, uitgebreid tot de binnenlandse adoptie. Derwijze wordt de federale wetgeving in conformiteit gebracht met de decretale regelgeving omtrent de geschiktheidsprocedure van de kandidaat-adoptant(en) die een ongekend kind adopteert.

De wet schrapt ontslaat tevens het Openbaar Ministerie van de verplichting tot opmaak van een rapport omtrent de socio-economische achtergrond en geschiktheid van de kandidaat-adoptant(en).

Een coherent beleid kan slechts gerealiseerd worden wanneer alle regelgeving in conformiteit is met elkaar. Vanuit die optiek dringt zich aldus ook vanuit deze optiek een wijziging op van de inzake relevante bepalingen, vervat in de besluiten van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 en 19 februari 2016.

1.2. Gevolggeving aan het advies van de Raad van State

De Raad van State leverde haar advies 65.950/1 af op 16 mei 2019.

Aan het advies van de Raad van State werd op volgende wijze gevolg gegeven:

- de aanhef van het ontwerp werd aangepast waarbij eveneens rekening werd gehouden met het geformuleerd antwoord op de opmerkingen van de Raad van State;
- Artikel 11, huidig artikel 10 van het ontwerp wordt aangepast. De zinsnede "staat open voor" wordt aangepast naar "biedt bijstand bij";
- In artikel 21 van het ontwerp, huidig artikel 18, is "Kind en Gezin" vervangen door "Opgroeien regie";
- In artikel 24 van het ontwerp, huidig artikel 21, wordt gespecificeerd dat de wijziging wordt aangebracht in artikel 1,1^o van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016;

Op volgende opmerkingen wordt dieper ingegaan:

Opmerking 3.2.

Artikel 6 van het ontwerp tot invoeging van artikel 16/1 in het BVR van 22 maart 2013 wordt geschrapt overeenkomstig het advies van de Raad van State.

Opmerking 3.3.

De Raad van State merkt op dat er geen uitdrukkelijke rechtsgrond is voor het bij artikel 11 van het ontwerp, huidig artikel 10, ontworpen artikel 21, tweede en derde zin van het BVR van 22 maart 2013.

Evenwel bepaalt artikel 18, §2 van het decreet van 20 januari 2012 betreffende interlandelijke adoptie dat de Vlaamse Regering de verdere regels en voorwaarden voor de aanrekening van de bijdragen in de kosten van een adoptie bepaalt.

De kosten voor nazorg en nazorgrapporten zijn kosten die beschouwd dienen te worden als kosten in een adoptieprocedure.

De Raad van State wordt op dit punt bijgevolg niet gevolgd.

Opmerking 3.5.

Artikel 5, §1, 1°, d) en artikel 8, §2 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie bepalen dat het voeren van een strategie en regie voor het beleidsdomein binnenlandse en interlandelijke adoptie een kerntaak is van het agentschap Opgroeien regie. Bij artikel 8, §2 van het zelfde decreet kan de Vlaamse Regering specifieke opdrachten binnen de missie en de taken van het agentschap toewijzen aan het agentschap.

Op basis van voormelde rechtsgrond kan de opmaak van het rapport in de zin van artikel 361-2/1 van het Burgerlijk Wetboek worden opgedragen aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het Vlaams Centrum voor Adoptie is opgericht als afdeling binnen het agentschap Opgroeien regie.

De rechtsgrond is, zoals de Raad van State terecht opmerkt, inderdaad niet te vinden in artikel 24, §4 van het decreet van 20 januari 2012, maar wel in voormelde rechtsgrond in het decreet Opgroeien regie.

Opmerking 3.7.

De Raad van State merkt in zijn advies van 16 mei 2019 op dat het decreet van 20 januari 2012 verwijst naar "adoptiediensten" waaruit volgens de Raad kan worden opgemaakt dat het opdragen aan de Vlaamse Regering van het opstellen van een programmering van diensten enkel zin heeft als er meer dan één adoptiedienst wordt erkend. De Raad besluit hieruit dat de rechtsgrond voor artikel 15 van het ontwerp (huidig artikel 14), en in samenhang hiermee de artikelen 19, 20, 30 en 31 van het ontwerp ontbreekt (huidige artikelen 16, 17, 25 en 26). Reeds in het kader van de parlementaire voorbereiding van het decreet van 16 maart 2018 betreffende interlandelijke adoptie werd opgemerkt dat er een dalend aantal adoptiedossiers is. Om die reden werd ook afgestapt van de idee dat er nog drie diensten voor maatschappelijk onderzoek dienden te worden erkend om reden dat vanuit het dalend aantal adoptiedossiers, de middelen efficiënter dienen te worden ingezet. De decreetgever kon op dat moment evenwel nog geen inschatting maken omtrent de gevolgen van een eventuele fusie van de drie erkende adoptiediensten voor interlandelijke adoptie op de samenwerking met een herkomstland alsook op individueel niveau, meer specifiek op de lopende adoptiedossiers. Daarnaast behoort het tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om de adoptiediensten te programmeren en in het kader daarvan criteria uit te vaardigen.

De Raad van State meent dat de programmering niet kan leiden tot de erkenning van slechts één dienst. Een programmering van diensten lijkt immers slechts zin te hebben als er meer dan één adoptiedienst erkend wordt. Dit lijkt geenszins in overeenstemming te zijn met de betekenis die aan het woord 'programmatische' wordt verleend in de rechtsleer en vanuit de praktijk. De programmatische van zorgvoorzieningen kan overkoepelend gedefinieerd worden als "het resultaat van het vastleggen van het aantal, de spreiding en/of de zorgcapaciteit van een bepaald type van voorziening"¹. Een andere definitie uit de rechtsleer stemt hiermee overeen en beschouwt de programmatische als een instrument dat de afstemming van vraag en aanbod ondersteunt. Volgens nog een andere definitie gaat het om het realisering van een betere spreiding van de middelen op basis van objectieve indicatoren.²

Tot slot kan ook uit het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatische van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen een duidelijk begrip van de programmatischebevoegdheid van de Vlaamse Regering worden afgeleid.

Artikel 3, §1, eerste lid van dit decreet stelt:

"De Vlaamse Regering kan de programmatische van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen bepalen evenals regels inzake samenwerking van en tussen deze voorzieningen."

"Welzijnsvoorziening" wordt in artikel 2, 2°, gedefinieerd als:

*"een organisatie die erkend of vergund is door de Vlaamse Gemeenschap en activiteiten uitoefent op het gebied van het gezin, het maatschappelijk welzijn, de mindervaliden, de bejaarden, **de jeugdbescherming** en de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale integratie, bedoeld in artikel 5, §1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen."*

Programmatische wordt in artikel 2, 4°, gedefinieerd als:

"het resultaat van het vastleggen van het aantal, de spreiding en/of de zorgcapaciteit van een bepaald type van gezondheidsvoorziening, met uitzondering van de vrije beroepen in de gezondheidszorg, of van een bepaald type van welzijnsvoorziening, op basis van objectieve parameters en binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap"

¹ J. Put en V. Verdeyen, Blauwdruk voor geharmoniseerde begrippen en procedures in de zorg, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 61; J. SCHEPERS, *Inleiding tot het welzijnsrecht*, Brugge, die keure, 1996, 221-222.

² M. De Groof, K. Hermans, A. Daems en C. Van Audenhove, Ontwikkelen van indicatoren en een programmatische voor het autonoom algemeen welzijnswerk, Lucas, Leuven, 85-86.

De invulling die aan de programmatienorm gegeven wordt, is verschillend naargelang de sector waarop van toepassing. Een geografische spreiding van de interlandelijke adoptiediensten heeft geen enkele zin aangezien iedere dienst samenwerkingen heeft met andere landen. Het enige criterium dat aldus kan worden aangewend voor de programmering van de interlandelijke adoptiediensten is het algemeen dalend aantal adopties (lagere vraag tot adoptie vanuit buitenland), de vraag naar meer expertise en aandacht voor het dossier en de zorg voor de persoon (nazorg), wat slechts kan worden verwezenlijkt wanneer de bestaande expertise en (financiële) middelen worden gebundeld. De verdere subsidiëring van drie interlandelijke adoptiediensten is niet meer te verantwoorden.

De beschikbare financiële middelen dienen te worden herschikt om derwijze op efficiëntere wijze middelen in te zetten waar nodig (nazorg, bijstand, verstrengde controle op lopende kanalen, uitgebreidere verslaggeving, etc.). Enkele op deze wijze kan worden getracht een kwaliteitsvolle dienstverlening te verwezenlijken.

Om voormelde redenen wordt het advies van de Raad van State op dit punt niet gevolgd.

Opmerking 3.8.

Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State worden artikel 16 en 18 geschrapt.

Opmerking 3.10.

De aanhef wordt aangepast zoals geadviseerd door de Raad van State.

Opmerking 3.12.

Artikel 5, tweede zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bemiddeling, nazorg en inzage bij de binnenlandse adoptie wordt opgeheven door het ontwerp.

De aanhef van het ontwerp wordt eveneens aangepast.

Opmerking 3.16.

Er wordt ingegaan op het advies van de Raad van State en het artikel 29 van het ontwerp wordt geschrapt.

De adoptiediensten krijgen evenwel bijkomende taken inzake nazorg opgelegd waaraan extra personeels- en werkingskosten zijn verbonden. Om hen toe te laten de extra nazorgopdrachten te kunnen uitvoeren, wordt de basissubsidie van de erkende adoptiediensten, thans geregeld bij artikel 37 e.v. van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 verhoogd. Het advies van de Raad van State wordt in die zin gevolgd en de extra subsidies krijgen de vorm van een onderdeel van de jaarlijkse subsidies van de adoptiediensten.

2. HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1 Financiële weerslag van het voorstel (en vereiste kredieten)

De regeling omtrent de mogelijkheden en wijze van heroriëntatie van de kandidaat-adoptant heeft geen financiële weerslag. De voorgestelde bepalingen strekken er enkel toe de werkwijze van een dergelijke overstap te verhelderen. Er wordt aan kandidaat-adoptanten geen financiële tegemoetkoming verstrekt, noch wordt er aan de adoptiediensten een verplichting opgelegd om vb. eerder ontvangen bedragen in het kader van de eerste bemiddelingsovereenkomst in rekening te brengen bij een eventuele overstap.

De opdracht van de adoptiediensten inzake nazorg wordt daarentegen wel verruimd. Behalve het aandienen van de eerste nazorg, staat de adoptiedienst voortaan ook in voor de organisatie van een laagdrempelig ondersteuningsaanbod gedurende de hele periode na de plaatsing. Het gaat evenwel om een facultatief aanbod, waarvoor de gezinnen die hiervan gebruik wensen te maken geen extra bijdrage dienen te betalen.

Het doel van het bijkomend ondersteuningsaanbod is om per adoptiekind jaarlijks 5 uur nazorg te kunnen aanbieden. Om de kostprijs voor het eerste jaar hiervan te berekenen moet geweten zijn hoeveel kinderen er zijn en wat de kostprijs per uur is van nazorg.

Om het aantal kinderen te berekenen die in aanmerking komen voor nazorg zijn de cijfers gebruikt van de instroom van adoptiekinderen van 2009 tot en met 2016. Voor de jaren waarvoor er geen cijfers beschikbaar zijn, is een gemiddelde genomen van de andere jaren. Zo komen we aan 1.777 kinderen die aanspraak zouden kunnen maken op nazorg.

Om de kostprijs per uur van nazorg te berekenen dient men rekening te houden met de personen die voor die nazorg instaan. Dit zijn een psycholoog en een maatschappelijk werker die elk de helft van de nazorg voor hun rekening nemen. Een psycholoog (L1) met 5 jaar anciënniteit heeft een uurloon van € 31,9202 en de maatschappelijk werker (MV1) € 23,7681. Samen geeft dat € 27,84 per uur nazorg.

Om voor elk adoptiekind dus 5 uur nazorg aan te bieden, bedraagt de kostprijs voor een jaar in 2019:

$$1.777 \times € 27,84 \times 5 = \mathbf{€ 247.358,40}$$

Aangezien de bedragen in het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie zijn vastgesteld op basis van de gezondheidsindex van december 2012 met basisjaar 2004 moet ook het bovenstaand bedrag van **€ 247.358,40** naar dat niveau worden gedesindexeerd. Het resultaat hiervan is **€ 231.230**. Dit bedrag wordt ingeschreven in het BVR als vaste subsidie voor de nazorg, bovenop de basissubsidie die de adoptiediensten ontvangen. Met uitwerking vanaf januari 2019 krijgen de drie erkende adoptiediensten aldus een basissubsidie toegekend van **€ 307.077**.

De budgettaire weerslag van voorliggende subsidie is budgettair inpasbaar daar er bij BO2019 een bijkrediet werd toegekend van 247 duizend euro voor nazorg binnen adoptie. Deze 247 duizend euro bijkrediet zit vervat in het bedrag van 2.426 duizend euro dat werd toegekend voor het uitbreidingsbeleid binnen de preventieve gezinsondersteuning en adoptie. Deze subsidie worden aangerekend op ESR3432232 van de begroting van Kind en Gezin.

De fusie van de drie adoptiediensten tot één adoptiedienst heeft tot gevolg dat de basissubsidie voor de personeels- en werkingskosten in de zin van artikel 37, §2, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie met ingang vanaf 1 januari 2023 dient te worden herzien. Voor de berekening wordt gekeken naar de jaarrekeningen van de adoptiediensten van 2017. Volgens de jaarrekeningen hadden zij in 2017 een gezamenlijke personeelskost van € 597.963 wat na indexaties op € 616.021 komt. Om te voorkomen dat men door de fusie personeel zouden moeten laten afvloeien, wordt het volledige bedrag van personeelskost behouden en voorzien voor de nieuwe dienst. Als we rekenen dat deze personeelskost 85% bedraagt van het totale subsidiebedrag, dan kan het totale subsidiebedrag worden berekend op **€ 724.731 voor 2019**.

Aangezien de bedragen in het BVR van 22 maart 2013 zijn vastgesteld op basis van de gezondheidsindex van december 2012 met basisjaar 2004 moet ook dit bedrag naar dat niveau worden gedesindexeerd (enkel het loongedeelte). Het resultaat hiervan is **€ 685.020**. Ter vergelijking zou de som van de subsidiebedragen van de individuele diensten dat jaar in totaal € 690.000 zijn (met name 3 maal 230 duizend euro). Bijgevolg is voorliggend voorstel budgettair inpasbaar. Deze subsidie worden aangerekend op ESR3432232 van de begroting van Kind en Gezin.

Het bedrag moet worden gedesindexeerd, rekening houdend met feit dat pas in werking zal treden op 1 januari 2023.

2.2 Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer JVE/AVP/19/0112 werd verleend op 1 maart 2019.

2.3 Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 2 april 2019.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg;
- 5 conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018-405 van 28 september 2018 en 6 februari 2019.

5.2 RIA

Het ontwerp van besluit valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringssimpactanalyse, de beleidskeuzes werden immers al gemaakt in het decreet van 16 maart 2018 houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen en de Resolutie, aangenomen bij plenaire vergadering in het Vlaams Parlement op 7 maart 2018. Voor het decreet van 16 maart 2018 werd geen RIA opgemaakt, aangezien het om een parlementair initiatief ging.

De motivering werd verder doorheen de voorliggende nota opgenomen.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar definitieve goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bemiddeling, nazorg en inzage bij binnenlandse adoptie en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de voorbereiding bij adoptie.